

MİLLETLERARASI ANDLAŞMA

Karar Sayısı: 8083

18 Ekim 2021 tarihinde Luanda'da imzalanan ve 7472 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ekli "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Angola Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında Karşılıklı İdari Yardım Anlaşması"nın onaylanmasına, 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 2 nci ve 3 üncü maddeleri gereğince karar verilmiştir.

15 Ocak 2024

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

İLE

ANGOLA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

ARASINDA

GÜMRÜK KONULARINDA KARŞILIKLI İDARİ YARDIM ANLAŞMASI

Bundan böyle birlikte "Taraflar" şeklinde, tekil olarak ise "Taraf" şeklinde anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Angola Cumhuriyeti Hükümeti;

Gümrük mevzuatına karşı işlenen suçların, ülkelerinin ekonomik, ticari, mali, sosyal, sıhhi ve kültürel çıkarlarına zarar verdiğini **DİKKATE ALARAK**;

Gümrük vergileri ile ithalat ve ihracatta tahsil edilen diğer her türlü vergi ve harcın doğru tahakkukunun ve yasaklama, kısıtlama ve kontrole ilişkin özel önlemlerin her iki Gümrük İdaresi tarafından muntazaman uygulanmasını sağlamanın taşıdığı önemi **DİKKATE ALARAK**;

Gümrük mevzuatının uygulanması ve yürütülmesiyle ilgili konularda uluslararası işbirliğine ihtiyaç bulunduğunu **KABUL EDEREK**;

Uluslararası ticarete arz zincirinin güvenliği ve kolaylaştırılması hususunda küresel bazda artan bir endişe olduğunu ve bu konuyla ilgili Haziran 2002 tarihli Gümrük İşbirliği Konseyi Kararı'nı **KABUL EDEREK**;

Gümrük suçlarına karşı yürütülen faaliyetlerin, bu Anlaşma'da öngörülen belli hukuki kurallara dayalı olarak Gümrük İdareleri arasındaki yakın işbirliğiyle daha etkili hale getirilebileceğine **İKNA OLARAK**;

Gümrük mevzuatına karşı suçların önlenmesi çabalarının ve gümrük vergileri ile ithalat ve ihracatta tahsil edilen diğer her türlü vergi ve harcın doğru bir şekilde tahsil edilmesi çabalarının Tarafların Gümrük İdareleri arasındaki işbirliğiyle daha etkili hale getirilebileceğini **DİKKATE ALARAK**;

Halk sağlığına ve topluma tehlike teşkil eden, uyuşturucu ve psiko trop maddelerin yasadışı trafiğinin mevcut ölçeğinden ve artma eğiliminden **ENDİŞE DUYARAK**;

İkili işbirliğinin teşvik edildiği ilgili uluslararası sözleşmeler ve aynı konuya ilişkin tavsiye kararlarına, özellikle de Gümrük İşbirliği Konseyi'nin (Dünya Gümrük Örgütü) 5-12-1953

tarihinde kabul ettiği karşılıklı idari yardıma ilişkin tavsiye kararına **ATIFTA BULUNARAK**;

Aşağıdaki hususlarda mutabakata varmışlardır:

MADDE 1 TANIMLAR

Metin içeriği aksini gerektirmedikçe, bu Anlaşma'da geçen:

- a) "Gümrük İdaresi" deyimini, Türkiye Cumhuriyeti'nde Ticaret Bakanlığı; Angola Cumhuriyeti'nde ise Maliye Bakanlığı denetimindeki "Angola Gelir İdaresi (AGT)";
- b) "Gümrük mevzuatı" deyimini, Gümrük İdareleri tarafından tahsil edilen gümrük vergi ve resimleri, ücret ya da diğer harçlarla veya Gümrük İdareleri tarafından uygulanan yasaklama, kısıtlama veya kontrol tedbirleri ile ilgili olsun olmasın; eşyanın ithali, ihracı ve transiti veya diğer gümrük işlemleriyle ilgili olarak kanun ve yönetmeliklerin öngördüğu hükümler;
- c) "Gümrük suçu" deyimini, Gümrük mevzuatının ihlali veya ihlaline yönelik teşebbüs;
- d) "Bilgi": deyimini, işlemden geçirilmiş ya da analiz edilmiş olsun ya da olmasın tüm verilerle, belge, rapor ve elektronik ya da onaylı veya tasdikli nüshaları da dâhil olmak üzere herhangi bir formatta düzenlenmiş belge, rapor ve diğer iletiler;
- e) "Memur" deyimini, Gümrük mevzuatını uygulamak üzere tayin edilmiş Gümrük memuru ya da diğer kamu görevlisi;
- f) "Gümrük vergi ve resimleri" deyimini, eşyanın ithali veya ihracında veya eşyanın ithali veya ihracıyla bağlantılı olarak tahsil edilen ancak miktar bakımından verilen hizmetlerin yaklaşık maliyeti ile sınırlı olan ücret ve harçları kapsamayan gümrük vergileri veya diğer vergi, resim ve harçlar;
- g) "Kişi" deyimini, metin içeriği aksini gerektirmedikçe gerek gerçek gerekse tüzel kişiler;
- h) "Kişisel veri" deyimini, teşhis edilen ya da teşhis edilebilir özel bir kişiye ait veriler;
- i) "Talepte Bulunan İdare" deyimini, kendisinden yardım talep edilen Gümrük İdaresi;
- j) "Talepte Bulunan İdare" deyimini, yardım talep eden Gümrük İdaresi;

- k) "Uluslararası ticarete arz zinciri" deyimini, eşyanın menşe yerinden nihai varış yerine kadar olan sınır ötesi hareketi kapsamındaki tüm süreçler;
- l) "Uyusturucu madde" deyimini, 1961 Uyusturucu Madde Tek Sözleşmesi'nin I ve II. Listeleri'nde sıralanmış olan her türlü doğal ya da sentetik madde;
- m) "Psikotrop maddeler" deyimini, 1971 BM Psikotrop Maddeler Sözleşmesi'nin I, II, III ve IV. Listeleri'nde sıralanan her türlü doğal ya da sentetik madde;
- n) "Prekürsörler ve Kimyasal Maddeler" deyimini, 1988 Birleşmiş Milletler Uyusturucu ve Psikotrop Maddelerin Yasadışı Ticareti ile Mücadele Sözleşmesi'nin I ve II. Listelerinde sıralanmış olan uyusturucu ve psikotrop maddelerin üretiminde kullanılan her türlü kimyasal madde;
- o) "Toprak" deyimini; Tarafların ulusal mevzuatında tanımlanmış olan ülke toprağı anlamına gelir.

MADDE 2 ANLAŞMANIN KAPSAMI

1. Gümrük İdareleri, Gümrük mevzuatının muntazaman uygulanması, Gümrük suçlarının önlenmesi, soruşturulması ve bu suçlarla mücadele edilmesi ve uluslararası ticarete arz zinciri güvenliğinin sağlanması amaçlarıyla, bu Anlaşma'da belirtilen şartlar dâhilinde birbirlerine idari yardım sağlarlar.
2. Bu Anlaşma, Tarafların topraklarında, ulusal mevzuat ve idari hükümler çerçevesinde uygulanır.
3. Taraflar, gümrük idareleri vasıtasıyla ve bu Anlaşma'da belirtilen hükümler uyarınca idari yardım sağlarlar.
4. Bu Anlaşma kapsamındaki tüm yardımlar, Gümrük İdarelerinin ulusal hukuki ve idari hükümlerine göre ve yetki ve mevcut kaynakları dâhilinde sağlanır.
5. Bu Anlaşma, iki Gümrük İdaresi arasında karşılıklı idari yardımı kapsamakta olup, Gümrük İdarelerinin Tarafları arasında mevcut olan karşılıklı hukuki yardım anlaşmalarına hâle getirmez. Karşılıklı yardımın, Tarafların diğer makamlarınca sağlanacak olması halinde; Talepte Bulunulan İdare, bu makamların hangi makamlar olduğunu ve bilinmesi durumunda, uygulanmakta olan ilgili anlaşma ya da hükümleri belirtir.

6. Bu Anlaşma hükümleri, hiç bir özel kişiye, herhangi bir delili elde etme, yok etme ya da kapsam dışı bırakma ya da bir talebin gereğinin yapılmasını önleme hakkını vermez.

MADDE 3 **GÜMRÜK MEVZUATININ UYGULANMASI VE YÜRÜTÜLMESİNE İLİŞKİN** **BİLGİLER**

1. Gümrük İdareleri, Gümrük mevzuatının muntazaman uygulanmasını, Gümrük suçlarının önlenmesini, soruşturulmasını ve bu suçlarla mücadele edilmesini ve uluslararası ticarete arz zincirinin güvenliğini sağlamaya yardımcı olacak bilgileri, talep halinde ya da kendi inisiyatifleri ile birbirlerine temin ederler. Bu bilgiler, aşağıdaki hususları içerir:
 - a) Etkinliği kanıtlanmış olan yeni kolluk teknikleri;
 - b) Gümrük suçu işlemede başvuru olan yeni eğilimler, araç ya da yöntemler;
 - c) Gümrük suçlarına konu teşkil ettiği bilinen eşya ile bu eşyayla ilgili olarak kullanılan taşıma ve depolama yöntemleri;
 - d) Diğer Tarafın topraklarında Gümrük Suçu işlendiğine ya da işleneceğine inanmak için makul sebeplerin bulunduğu, planlanan, devam etmekte olan ya da tamamlanmış faaliyetlerle ilgili bilgiler;
 - e) Gümrük suçu işlediği bilinen ya da Gümrük suçu işlemek üzere olduğundan şüphelenilen kişiler;
 - f) Kontrol ve kolaylaştırma amaçlarına yönelik risk değerlendirmesinde Gümrük İdarelerine faydalı olabilecek diğer bilgiler; ve
 - g) Her iki Gümrük İdaresinin en iyi uygulamaları ve deneyimleri.
2. Talep üzerine, Talepte Bulunulan İdare, Talepte Bulunan İdareye:
 - a) Talepte Bulunan Tarafın topraklarına ithal edilen eşyanın, Talepte Bulunulan Tarafın topraklarından yasalara uygun şekilde ihraç edilip edilmediği;
 - b) Talepte Bulunan Tarafın topraklarından ihraç edilen eşyanın, Talepte Bulunulan Tarafın topraklarına yasalara uygun şekilde ithal edilip edilmediği ve varsa, eşyanın tabi tutulduğu Gümrük rejimi, hususlarında bilgi temin eder.
3. Talep üzerine, 16. Madde 'ye hâlel getirmeksizin, Gümrük mevzuatının muntazaman uygulanmasını desteklemek ya da Gümrük sahteciliğini önlemek amacıyla Talepte

Bulunulan İdare, bir beyanın gerçekliğinden ya da doğruluğundan şüphe etmek için gerekçeleri olan Talepte Bulunan İdareyi desteklemek maksadıyla bilgi temin eder.

4. Talepte, talep edilen spesifik bilgiler belirtilir.
5. Gümrük İdareleri, 19. Madde kapsamında karşılıklı düzenleme yaparak, Anlaşma kapsamındaki her türlü bilgiyi otomatik olarak paylaşabilirler.
6. Gümrük İdareleri, 19. Madde kapsamında karşılıklı düzenleme yaparak, sevkiyatların diğer Tarafın topraklarına varışından önce spesifik bilgileri paylaşabilirler.

MADDE 4 KENDİLİĞİNDEN YARDIM

Taraplardan birinin ekonomisine, halk sağlığına ve uluslararası arz zinciri güvenliği de dâhil olmak üzere kamu güvenliğine ya da diğer hayati menfaatlerine ciddi ölçüde zarar verebilecek durumlarda, diğer Tarafın Gümrük İdaresi, mümkün olması halinde, gecikmeksizin kendi inisiyatifıyla yardım sağlar.

MADDE 5 GÖZETİM

Talep üzerine, Talepte Bulunulan İdare, mümkün olduğu ölçüde, aşağıdaki hususlar üzerinde gözetim tesis eder ve Talepte Bulunan İdare'ye bu hususlarla ilgili bilgi temin eder:

- a) Talepte Bulunan Tarafın topraklarında Gümrük suçu işlemek için kullanıldığı bilinen ya da Gümrük Suçu işlemek için kullanıldığından şüphelenilen, sevk halinde ya da depolanmış eşya;
- b) Talepte Bulunan Tarafın topraklarında Gümrük suçu işlemek için kullanıldığı bilinen ya da Gümrük Suçu işlemek için kullanıldığından şüphelenilen taşıma araçları;
- c) Talepte Bulunulan Tarafın topraklarında yer alan ve Talepte Bulunan Tarafın topraklarında işlenen bir Gümrük suçuyla bağlantılı olarak kullanıldığı bilinen ya da kullanıldığından şüphelenilen binalar;
- d) Talepte Bulunan Tarafın topraklarında Gümrük suçu işlediği bilinen ya da Gümrük suçu işlediğinden şüphelenilen, özellikle de Talepte Bulunulan Tarafın topraklarına giren ya da bu topraklardan çıkan kişiler.

MADDE 6 KONTROLLÜ TESLİMAT

Gümrük İdareleri, 19. Madde kapsamında karşılıklı düzenleme yaparak, Gümrük suçlarının soruşturulması ve bu suçlarla mücadele amacıyla; yasadışı veya şüpheli eşyanın kendi kontrolleri dâhilinde toprakları üzerinden geçmesine, topraklarına girmesine veya topraklarından çıkmasına izin verebilirler. Eğer bu iznin verilmesi Gümrük İdaresinin yetkisi dâhilinde değilse, söz konusu idare bu yetkiyi elinde bulunduran ulusal makamlarla işbirliği başlatılması için çaba gösterir veya olayı ilgili makamlara havale eder.

MADDE 7 UZMAN VE TANIKLAR

Talep üzerine, Talepte Bulunulan Gümrük İdaresi, Talepte Bulunan Tarafın topraklarındaki bir mahkemede kendi memurlarının, 18. Madde hükümlerine tabi olacak şekilde, Gümrük mevzuatının uygulanmasıyla ilgili bir konuda uzman ya da tanık olarak hazır bulunmalarına izin verebilir.

MADDE 8 HASSAS EŞYANIN YASADIŞI TİCARETİNE İLİŞKİN BİLGİLER

1. Gümrük İdareleri, kendi inisiyatifleriyle ya da talep üzerine, aşağıdakilerin yasadışı ticareti ile ilgili olarak taraflardan birinin Gümrük mevzuatına karşı suç teşkil eden ya da edebilecek olan, amaçlanan ya da yürütülen her tür faaliyete ilişkin bilgileri birbirlerine sağlarlar:
 - a) Silahlar, füzeler, patlayıcılar ve nükleer maddeler,
 - b) Tarih, kültür veya arkeoloji bakımından yüksek değer taşıyan sanat eserleri;
 - c) Uyuşturucular, psikotrop maddeler, prekürsörler ve zehirli maddelerin yanı sıra çevre ve halk sağlığı için tehlikeli maddeler;
 - d) Korsan ve taklit eşya;
 - e) Nesli tehlike altında bulunan bitki ve hayvan türleriyle bunlardan elden edilen ürünler.
2. Bu Madde kapsamında alınan bilgiler, Talepte Bulunan Tarafın ilgili kamu kurumlarına aktarılabilir. Ancak bu bilgiler üçüncü taraflara aktarılamaz.

MADDE 9 TALEPLERİN İLETİLMESİ

1. Bu Anlaşma kapsamındaki yardım talepleri, doğrudan diğer Gümrük İdaresi'ne gönderilir. Her Gümrük İdaresi, bu amaç doğrultusunda bir irtibat noktası belirler.
2. Bu Anlaşma kapsamında yardım talepleri, yazılı ya da elektronik olarak yapılır ve taleplerin yerine getirilmesinde faydalı olacağı düşünülen her türlü bilgi talebe eklenir. Talepte Bulunulan İdare, elektronik ortamda yapılan taleplerin yazılı teyidini isteyebilir. Koşullar gerektirdiği takdirde, talepler sözlü olarak da yapılabilir. Bu talepler, mümkün olan en kısa sürede yazılı olarak ya da her iki Gümrük İdaresinin de kabul etmesi halinde elektronik olarak teyit edilir.
3. Talepler İngilizce yapılır. Taleplere eklenen belgeler, gerekli olduğu ölçüde, İngilizce'ye tercüme edilir.
4. Bu Anlaşma kapsamında yapılan yardım taleplerinde aşağıdaki ayrıntılar yer alır:
 - a) Talepte Bulunan Gümrük İdaresinin adı;
 - b) Ele alınan Gümrük konusu, talep edilen yardımın türü ve talebin sebebi;
 - c) İncelenmekte olan konunun kısa anlatımı ile idari ve hukuki unsurları;
 - d) Bilinmesi halinde, talebin ilişkili olduğu kişilerin isim ve adresleri;
 - e) 3. Madde'nin 4. fıkrasına uygun olarak yapılan doğrulama işlemleri;
 - f) 16. Madde'nin 2. fıkrasına uygun olarak yapılan atf.
5. Talepte Bulunan İdarenin, belli bir prosedür ya da metodolojinin takip edilmesini talep etmesi halinde, Talepte Bulunulan İdare, ulusal hukuki ve idari hükümlerine tabi olmak kaydıyla bu talebi karşılar.
6. Bilgi ve belgelerin asılları, ancak suretlerinin yetersiz olması halinde talep edilir ve ilk fırsatta iade edilir. Talepte Bulunulan İdare ya da üçüncü tarafların bu husustaki haklarına hanel gelmez.

MADDE 10
BİLGİ EDİNME YOLLARI

1. Eğer Talepte Bulunulan İdare, talep edilen bilgilere sahip değilse, bu bilgileri elde etmek için inceleme başlatır.
2. Yukarıdaki fıkranın hükümleri hiçbir koşulda, ilgili Taraf Devlete aşağıdaki hususlarda zorunluluk yükler gibi yorumlanamaz:
 - (a) İlgili Taraf Devletin hukuki ve anayasal düzenine aykırı idari önlemler alınması.
 - (b) İlgili Taraf Devletin idari prosedürüne ilişkin kanunlar dâhilinde elde edilmesi mümkün olmayan bilgilerin sağlanması.
 - (c) Herhangi bir ticari, mesleki, işletmeye veya endüstriye ait sırrı veya iş sürecini ifşa eden bilgilerin sağlanması veya kamu çıkarlarına aykırı olacak şekilde bilgi ifşası.

MADDE 11
MEMURLARIN DİĞER TARAFIN TOPRAKLARINDA HAZIR BULUNMASI

1. Yazılı talep üzerine ve bir Gümrük suçunu soruşturmak amacıyla, Talepte Bulunan İdare'nin belirlediği memurlar, Talepte Bulunulan İdarenin iznine ve getirebileceği koşullara tabi olmak üzere:
 - a) Söz konusu Gümrük suçuyla ilgili belge ve diğer tüm bilgileri Talepte Bulunulan İdarenin ofislerinde inceleyebilirler ve bunların örnekleri kendilerine temin edilebilir;
 - b) Talepte Bulunulan İdare tarafından Talepte Bulunulan İdarenin topraklarında yürütülen ve Talepte Bulunan İdareyle ilgili olan bir incelemede hazır bulunabilirler. Bu memurlar, sadece danışmanlık rolünü üstlenirler.

MADDE 12
BİR GÜMRÜK İDARESİNİN MEMURLARININ DİĞER GÜMRÜK İDARESİNİN
DAVETİ ÜZERİNE HAZIR BULUNMASI

Talepte Bulunulan İdare, bir talebe ilişkin yardım önlemlerinin yürütülmesi sırasında diğer Gümrük İdaresinin bir memurunun hazır bulunmasını uygun gördüğü takdirde, kendi belirleyeceği şartlar çerçevesinde söz konusu memuru davet edebilir.

MADDE 13
MİSAFİR MEMURLARLA İLGİLİ DÜZENLEMELER

1. Taraflardan birinin memurlarının bu Anlaşma çerçevesinde diğer Tarafın topraklarında hazır bulunması halinde; bu memurlar, resmi kimliklerini ve Gümrük İdarelerindeki ya da başka bir kamu kurumundaki mevcut statülerini gösterir delilleri, diğer Tarafın kabul edeceği bir dilde, her daim sunabilecek durumda olmalıdırlar.
2. Memurlar, bu Anlaşma çerçevesinde diğer Tarafın topraklarında buldukları sırada işleyebilecekleri tüm suçlardan sorumlu olup, söz konusu Tarafın yasal ve idari hükümleri çerçevesinde kendi Gümrük memurlarına sağladığı korumadan faydalandırılırlar.

MADDE 14
BİLGİLERİN KULLANILMASI

1. Bu Anlaşma çerçevesinde alınan her türlü bilgi, sadece Tarafların Gümrük İdarelerince ve bu Anlaşma'da belirlenen koşullar çerçevesinde yalnızca idari yardım amacıyla kullanılır.
2. Talep halinde, bilgiyi sağlayan Gümrük İdaresi, bu Maddenin 1. Fıkrasındaki hükümlere bakılmaksızın, belirleyeceği şartlara tabi olmak üzere söz konusu bilginin başka amaçlar doğrultusunda ya da diğer makamlarca kullanılmasına izin verebilir. Bilginin bu şekilde kullanımı, bu bilgiyi kullanmak isteyen Tarafın yasal ve idari hükümlerine uygun olmalıdır. Bilginin başka amaçlar doğrultusunda kullanımı; bilginin cezai soruşturmalarda, kovuşturmalarda ya da adli takibatlarda kullanılmasını da kapsar.

MADDE 15
BİLGİLERİN GİZLİLİĞİ VE KORUNMASI

1. Bu Anlaşma kapsamında alınan her türlü bilgi gizlilik muamelesi görür ve bu bilgiler, bilgilerin alındığı Tarafın yasal ve idari hükümleri çerçevesinde aynı tip bilgilerin tabii tutulduğu gizlilik ve korumaya tabii tutulur.
2. Kişisel verileri alan tarafın ülkesinde bu verilerin bunları temin eden Gümrük İdaresinin ulusal mevzuatının koşullarını karşılayan bir koruma düzeyinden yararlandırıldığı hususunda Gümrük İdaresi 19. Madde uyarınca karşılıklı düzenlemeyle mutabık kalana kadar bu Anlaşma çerçevesinde kişisel verilerin paylaşımı başlatılmaz.
3. Bu Madde'nin 2. fıkrasında atıfta bulunulan karşılıklı düzenlemenin var olmaması halinde, kişisel veriler ancak bu verileri sağlayan Gümrük İdaresinin bu Madde'nin 4 ila 10. fıkraları gereğince verilerin, bunları alan Tarafın toprağında korunacağı kanaatinde halinde sağlanabilir.
4. Talep üzerine, kişisel verileri alan Gümrük İdaresi, verileri sağlayan Gümrük İdaresini söz konusu verilerin kullanım şekli ve elde edilen sonuçlar hakkında bilgilendirir.
5. Bu Anlaşma kapsamında sağlanan kişisel veriler, sadece verilerin temin edilme amacını yerine getirmek için gerekli olan süre boyunca saklanır.
6. Kişisel verileri sağlayan Gümrük İdaresi, mümkün olduğu ölçüde, bu verilerin adil ve hukuka uygun bir şekilde toplanmasını, verilerin doğru ve güncel olmasını ve bunların sağlanma amacına göre fazla olmamasını temin eder.
7. Sağlanan kişisel verilerin doğru olmadığı veya paylaşılması gereken mahiyette olduğunun tespiti halinde bu durum derhal bildirilir. Bu verileri alan Gümrük İdaresi, verileri değiştirir veya siler.
8. Gümrük İdaresi, bu Anlaşma kapsamında paylaşılan kişisel verilerin temin edilmesi ya da alınmasını kayda geçirir.

9. Gmrk İdareleri, bu Anlaşma çerçevesinde paylaşılan kişisel verileri; yetkisiz erişime, değişikliğe veya dağıtıma karşı korumak amacıyla gerekli güvenlik önlemlerini alır.
10. Taraflardan her biri, yasal ve idari hükümleri uyarınca, bu Anlaşma kapsamında paylaşılan kişisel verileri kullanmaları dolayısıyla bir kişiye verilen zarardan sorumludur. Bu durum, yanlış ya da bu Anlaşma'ya aykırı veri sağlayan bir Gmrk İdaresi zarara neden olduğunda da geçerlidir.

MADDE 16 **İSTİSNALAR**

1. Bu Anlaşma kapsamında sağlanan yardımın, Taraflardan birinin egemenliğini, kamu güvenliğini ve düzenini, kamu politikasını ya da diğer önemli ulusal menfaatlerini ihlal etmesi ya da meşru ticari ya da mesleki menfaatlerine halel getirmesi durumunda, yardım talebi reddedilebilir ya da Talepte Bulunulan İdarenin gerekli göreceği koşullar çerçevesinde sağlanabilir.
2. Talepte Bulunan İdare, Talepte Bulunulan İdarenin yapabileceği benzer nitelikteki bir talebi karşılayamayacak olması halinde, talebinde bu hususa dikkat çeker.
3. Sağlanacak yardımın hlihazırda devam eden herhangi bir soruşturma, kovuşturma ya da adli takibata zarar verebileceğini düşündürecek gerekçelerin olması halinde yardım ertelenebilir. Bu durumda, Talepte Bulunulan İdare, yardımın kendi belirleyeceği koşullara göre sağlanıp sağlanamayacağını tespit etmek üzere Talepte Bulunan İdareyle iştişarede bulunur.
4. Talepte Bulunulan İdare; bir talebin karşılanması için gerekli çabaların, Talepte Bulunan İdareye sağlanacağı düşünülen faydayla açıkça orantısız olduğu kanaatindeyse, talep edilen yardımı sağlamayı kabul etmeyebilir.
5. Yardım sağlamanın reddedilmesi ya da ertelenmesi halinde, bu ret veya ertelemenin sebepleri sunulur.

MADDE 17 **TEKNİK YARDIM**

Gmrk İdareleri, üzerinde karşılıklı mutabık kalınan bir programla, aşağıdaki hususlar da dâhil olmak üzere, birbirlerine teknik yardım sağlar:

- a) teknik kontrol ekipmanının kullanımında bilgi ve tecrübe paylaşımı;
- b) Gümrük memurlarının eğitimi;
- c) Gümrük konularında uzman değişimi;
- d) Gümrük mevzuatının etkin bir şekilde uygulanmasıyla ilişkili özellikli, bilimsel ve teknik bilgilerin paylaşımı.

MADDE 18 MASRAFLAR

1. Bu Maddenin 2. ve 3. Fıkraları uyarınca, bu Anlaşmanın uygulanmasına ilişkin olarak ortaya çıkan masraflar, Talepte Bulunan İdareye tarafından karşılanır.
2. Kamu görevlisi olmayan uzman ve tanıklara yapılan harcama ve ödemelerin yanı sıra, mütercim ve tercüman masrafları da Talepte Bulunan İdareye tarafından karşılanır.
3. Talebin yerine getirilmesi için önemli ve olağandışı mahiyette harcama yapılması gerekiyorsa ya da gerekecekse; Taraflar, talebin yerine getirileceği koşulları ve masrafları karşılama şeklini tespit etmek için istişarede bulunur.

MADDE 19 ANLAŞMANIN YÜRÜTÜLMESİ VE UYGULANMASI

1. Bu Anlaşmanın uygulanmasında, Taraflar, Gümrük suçlarının soruşturulmasından ve bu suçlarla mücadelede sorumlu memurlarının mümkün olduğu ölçüde birbirleriyle kişisel ve doğrudan ilişki içinde olmalarını sağlamak için gerekli önlemleri alırlar.
2. Gümrük İdareleri, bu Anlaşmanın yürütülmesini ve uygulanmasını kolaylaştırmak amacıyla yapılacak düzenlemeleri kararlaştırır.

MADDE 20 ÜLKESEL UYGULAMA

Bu Anlaşma, Tarafların ulusal mevzuatlarında ve idari hükümlerinde tanımlandığı şekliyle, Tarafların topraklarında uygulanır.

MADDE 21
DİĞER ANLAŞMALAR

İşbu Anlaşma hükümleri, Tarafların taraf oldukları diğer uluslararası anlaşma ve sözleşmelerden kaynaklanan hak ve yükümlülüklerine hânel getirmez.

MADDE 22
ANLAŞMAZLIKLARIN HALLİ

1. İşbu Anlaşma'nın yorumlanmasından ya da uygulanmasından kaynaklanabilecek anlaşmazlıklar, öncelikle Tarafların işbu Anlaşma'nın uygulanması hususunda yetkili makamları arasında yapılacak müzakere ve istişarelerle çözüme kavuşturulur. Bu yöntemle çözülemeyen meseleler, diplomatik kanallar vasıtasıyla halledilir.
2. Taraflardan her biri, işbu Anlaşma'nın yorumlanması, uygulanması ve Anlaşma'da değişiklik yapılması ya da ortaya çıkması muhtemel anlaşmazlıkların giderilmesi hususunda diğer Taraftan istişare talebinde bulunabilir.
3. Bu Madde'nin 2 ya da 3. Fıkraları kapsamında gerçekleştirilecek müzakere ya da istişareler, aksi kararlaştırılmadığı sürece, yazılı talebin alınmasını takiben 20 gün içerisinde başlar.

MADDE 23
EKLEME VE DEĞİŞİKLİKLER

1. Tarafların karşılıklı rızasıyla diplomatik kanallar vasıtasıyla bu Anlaşma'ya ekleme ve Anlaşma'da değişiklik yapılabilir.
2. Bu ekleme ve değişiklikler, bu Anlaşma'nın mütemmim cüz-ü olan ayrı Protokoller şeklinde gerçekleştirilir ve bu Anlaşma'nın 24. Maddesi hükümleri gereği yürürlüğe girer.

MADDE 24
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ VE FESİH

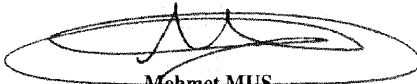
1. Bu Anlaşma, Tarafların, Anlaşma'nın yürürlüğe girmesi için gerekli tüm iç yasal işlemlerinin tamamlandığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirim alındığı tarihi takip eden otuzuncu gün yürürlüğe girer.
2. Bu Anlaşma, belirsiz bir süre için yapılmıştır ve Taraflar, Anlaşmayı feshetme niyetlerini belirten yazılı bir bildirim göndermek suretiyle, işbu Anlaşma'yı feshedebilirler. Bu durumda, işbu Anlaşma, bu bildirim tarihinden sonra üç ay içerisinde feshedilir. Fesih işlemi, fesih sırasında devam etmekte olup bu Anlaşma hükümlerine göre tamamlanacak olan işlemleri etkilemez.

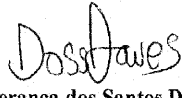
Tanık sıfatıyla, aşağıda imzası bulunan ve usulü gereği yetkilendirilmiş bulunan kişiler, bu Anlaşmayı imzalamışlardır.

Bu Anlaşma, Luanda'da 18 Ekim 2021 tarihinde, tüm metinler eşit derecede geçerli olmak üzere Türkçe, Portekizce ve İngilizce dillerinde imzalanmıştır. Yorum farklılığı olması halinde, İngilizce metin esas alınır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

ANGOLA CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Mehmet MUŞ
Bakan

Vera Esperança dos Santos Daves de
SOUSA
Bakan

**ACORDO ENTRE O GOVERNO DA REPÚBLICA DA TURQUIA E O
GOVERNO DA REPÚBLICA DE ANGOLA SOBRE ASSISTÊNCIA
ADMINISTRATIVA MÚTUA EM MATÉRIA ADUANEIRA**

O Governo da República da Turquia e o Governo da República de Angola doravante designados por “Partes” e no singular por “Parte”;

CONSIDERANDO que as violações da legislação aduaneira são prejudiciais para os interesses económicos, comerciais, fiscais, sociais, da saúde e culturais de seus respectivos países;

CONSIDERANDO a importância de uma avaliação correcta dos direitos aduaneiros e outros impostos e encargos cobrados na importação e exportação e do asseguramento de uma execução correcta de medidas específicas de proibição, restrição e controlo por ambas as Administrações Aduaneiras;

RECONHECENDO a necessidade de cooperação internacional em matérias relacionadas com a aplicação e a execução da legislação aduaneira;

RECONHECENDO o aumento da preocupação global com a segurança e a facilitação da cadeia logística internacional e a Resolução do Conselho de Cooperação Aduaneira de Junho de 2002 para o efeito;

CONVENCIDOS de que as acções contra infracções aduaneiras podem ser mais efectivas mediante cooperação estreita entre as suas Administrações Aduaneiras com base em normas jurídicas definidas, previstas no presente Acordo;

CONSIDERANDO que os esforços envidados na prevenção de violações da legislação aduaneira e no asseguramento da cobrança correcta dos direitos de importação e exportação, impostos e outros encargos podem ser mais eficazes mediante cooperação entre as Administrações Aduaneiras das Partes;

ESTANDO PREOCUPADO com o nível e a tendência actuais de crescimento do tráfico ilícito de estupefacientes e substâncias psicotrópicas que constituem um perigo para a saúde pública e a sociedade;

REFERINDO-SE por outro lado às convenções internacionais pertinentes que incentivam a assistência mútua bilateral bem como às recomendações sobre a mesma, particularmente, a recomendação sobre assistência administrativa mútua aprovada em 5/12/1953 pelo Conselho de Cooperação Aduaneira. (Organização Mundial das Alfândegas);

Chegaram ao seguinte entendimento;

ARTIGO 1.º DEFINIÇÕES

Para efeitos do presente Acordo, salvo disposição em contrário:

- a) Para a República da Turquia, entende-se por "Administração Aduaneira" o Ministério do Comércio e para a República de Angola, a "Administração Geral Tributária" órgão tutelado pelo Ministério das Finanças;
- b) "Legislação aduaneira", significa todas as disposições previstas na legislação e nos regulamentos relativos à importação, exportação e ao trânsito de mercadorias ou outros procedimentos aduaneiros, quer relacionados com direitos aduaneiros, impostos, taxas ou outros encargos cobrados pelas Administrações Aduaneiras quer com medidas de proibições, restrições ou controlos aplicados pelas Administrações Aduaneiras;
- c) "Infração aduaneira", significa qualquer violação ou tentativa de violação da legislação aduaneira;
- d) "Informações", significa todos os dados processados ou analisados, e documentos, relatórios e outras comunicações em qualquer formato, incluindo cópias electrónicas ou certificadas ou autenticadas dos mesmos;
- e) "Funcionário", significa todo funcionário aduaneiro ou do estado designado para aplicar a legislação aduaneira;
- f) "Direitos aduaneiros" significa os direitos, impostos, taxas ou outros encargos cobrados sobre a importação ou exportação de mercadorias, mas não incluem as taxas ou encargos limitados no valor aproximado do custo dos serviços prestados;
- g) "Pessoa", significa pessoas singulares e colectivas/jurídicas, salvo disposição em contrário;
- h) "Dados pessoais", significa todas as informações relacionadas com uma pessoa singular identificada ou identificável;
- i) "Administração requerida", significa a Administração Aduaneira à qual é apresentado um pedido de assistência;
- j) "Administração Requerente", significa a Administração Aduaneira que apresenta um pedido de assistência;
- k) "Cadeia logística internacional", significa todos os procedimentos envolvidos na circulação transfronteiriça de mercadorias do local de origem até o local de destino final;

- l) "Estupefacientes", significa toda substância natural ou sintética enumerada na Lista I e na Lista II da Convenção Única sobre Estupefacientes de 1961.
- m) "Substâncias psicotrópicas", significa toda substância natural ou sintética enumerada nas Listas I, II, III e IV da Convenção das Nações Unidas sobre Substâncias Psicotrópicas de 1988;
- n) "Precusores e substâncias químicas", significa precursores e substâncias químicas utilizadas na produção de estupefacientes e substâncias psicotrópicas enumeradas nas listas I e II da Convenção das Nações Unidas contra o Tráfico Ilícito de Estupefacientes e Substâncias Psicotrópicas, de 1988;
- o) "Território", significa como está definido na legislação nacional de cada uma das Partes.

ARTIGO 2.º ÂMBITO DO ACORDO

1. As Administrações Aduaneiras deverão prestar assistência administrativa mútua nos termos do presente Acordo de modo a garantir a aplicação correcta da legislação aduaneira a prevenção, a investigação e o combate às infracções aduaneiras e a segurança da cadeia logística internacional.
2. O presente Acordo é aplicável nos territórios das Partes em conformidade com a legislação e as disposições administrativas nacionais.
3. As Partes devem, através das suas administrações aduaneiras, e em conformidade com as disposições estabelecidas no presente Acordo, prestar assistência mútua.
4. Toda assistência prestada no âmbito do presente Acordo por qualquer das Administrações Aduaneiras deve estar em conformidade com as suas disposições jurídicas e administrativas e no âmbito das suas competências e dos recursos disponíveis.
5. O presente Acordo inclui assistência administrativa mútua entre as duas Administrações Aduaneiras e não compromete os acordos de assistência jurídica mútua entre as suas Partes. Em caso de prestação de assistência mútua por outras autoridades, a Administração Requerida deve fazer referência a essas autoridades e, se for caso disso, fazer referência ao acordo ou disposições pertinentes.
6. As disposições do presente Acordo não conferem qualquer direito a uma pessoa privada de obter, eliminar ou excluir qualquer evidência ou impedir a execução de qualquer pedido.

ARTIGO 3.º
INFORMAÇÃO PARA A APLICAÇÃO E A EXECUÇÃO DA LEGISLAÇÃO
ADUANEIRA

1. As Administrações Aduaneiras providenciarão reciprocamente, a pedido ou por iniciativa própria, informações que permitam garantir a aplicação correcta da legislação aduaneira, a prevenção, a investigação e o combate às infracções aduaneiras e a segurança da cadeia logística internacional". Essas informações podem incluir:
 - a) Novas técnicas de aplicação da lei que provaram sua eficácia;
 - b) Novas tendências, meios ou métodos de cometer infracções aduaneiras;
 - c) Mercadorias conhecidas como objecto de infracções aduaneiras, bem como os métodos de transporte e armazenamento usados em relação às mesmas;
 - d) Qualquer informação sobre actividades planeadas, em curso ou concluídas que apresentem motivos razoáveis para acreditar que foi cometida ou será cometida uma infracção aduaneira no território da outra Parte;
 - e) Pessoas conhecidas como terem cometido uma infracção aduaneira ou suspeitas de estarem prestes a cometer uma infracção aduaneira;
 - f) Qualquer informação que possa auxiliar as administrações aduaneiras na avaliação de risco para fins de controlo e facilitação; e
 - g) Melhores práticas e experiências de ambas as Administrações Aduaneiras.
2. A pedido, a Administração Requerida fornecerá à Administração Requerente informações sobre:
 - a) Se as mercadorias importadas para o território da Parte Requerente foram legalmente exportadas do território da Administração Requerida;
 - b) Se as mercadorias exportadas do território da Parte Requerente foram legalmente importadas para o território da Administração Requerida e se o regime aduaneiro, se houver, sob o qual as mercadorias foram sujeitas é apropriado.
3. A pedido, a Administração Requerida, sem prejuízo do disposto no Artigo 16.º em apoio à aplicação correcta da legislação aduaneira ou à prevenção da fraude aduaneira, fornecerá informações que permitam auxiliar a Administração Requerente que tem motivos para duvidar da veracidade ou da exactidão de uma declaração.
4. No pedido devem constar as informações específicas solicitadas.

5. As Administrações Aduaneiras podem, mediante acordo mútuo nos termos do Artigo 19º, trocar quaisquer informações abrangidas pelo Acordo de forma automática.
6. As Administrações Aduaneiras podem, mediante Acordo mútuo nos termos do Artigo 19º, trocar informações específicas antes da chegada das mercadorias no território da outra Parte.

ARTIGO 4.º **ASSISTÊNCIA ESPONTÂNEA**

Em situações que possam causar danos importantes à economia, saúde pública, segurança física, incluindo segurança da cadeia logística internacional ou outros interesses vitais de qualquer das Partes, a Administração Aduaneira da outra Parte, sempre que possível, deve prestar imediatamente assistência por iniciativa própria.

ARTIGO 5.º **VIGILÂNCIA**

A pedido, a Administração Requerida deverá, na medida do possível, manter a vigilância de e fornecer à Administração Requerente informações sobre:

- a) Mercadorias a ser transportadas ou armazenadas que tenham sido usadas ou suspeitas de serem usadas para cometer uma infração aduaneira no território da Parte Requerente;
- b) Meios de transporte conhecidos como terem sido usados ou suspeitos de serem usados para cometer uma infração aduaneira no território da Parte Requerente;
- c) Instalações no território da Parte Requerente conhecidos como terem sido usadas ou suspeitas de serem usadas para cometer uma infração aduaneira no território da Parte Requerente;
- d) Pessoas conhecidas por terem cometido ou suspeitas de estarem prestes a cometer uma infração aduaneira no território da Parte Requerente particularmente, as que entram e saem do território da Parte Requerida.

ARTIGO 6.º **ENTREGA CONTROLADA**

As Administrações Aduaneiras podem, mediante acordo mútuo nos termos do Artigo 19º, permitir sob seu controlo, a circulação de mercadorias ilícitas ou suspeitas que saem, transitam ou entram no seu território com vista a investigar e combater infrações aduaneiras. Se a referida permissão não for do âmbito das competências da Administração Aduaneira, ela deve cooperar com as autoridades nacionais competentes ou encaminhar o caso para as referidas autoridades.

ARTIGO 7.º
PERITOS E TESTEMUNHAS

A pedido, a Administração Aduaneira Requerida pode autorizar os seus funcionários a comparecer perante uma instância judicial ou tribunal no território da Parte Requerente na qualidade de peritos ou testemunhas, em matéria relativa à aplicação da legislação aduaneira, sem prejuízo das disposições do Artigo 18.º

ARTIGO 8.º
INFORMAÇÃO SOBRE TRÁFICO ILÍCITO DE MERCADORIAS SENSÍVEIS

1. As Administrações Aduaneiras devem, por iniciativa própria ou a pedido, fornecer reciprocamente, todas as informações pertinentes relativas à qualquer acção destinada ou levada a cabo que constitui ou possa constituir uma violação da legislação aduaneira de uma Parte em relação ao tráfico ilícito de:
 - a) Armas, mísseis, materiais explosivos e nucleares;
 - b) Obras de arte de valor histórico, cultural ou arqueológico significativo;
 - c) Estupefacientes, substâncias psicotrópicas, precursores e substâncias venenosas, bem como substâncias perigosas para o meio ambiente e a saúde pública;
 - d) Produtos pirateados e de contrafacção;
 - e) Espécies ameaçadas de extinção da flora e da fauna, bem como seus produtos derivados.
2. As informações recebidas ao abrigo do presente Artigo podem ser encaminhadas para as instituições do estado pertinentes da Parte Requerente. Não devem, no entanto, ser encaminhadas para países terceiros.

ARTIGO 9.º
COMUNICAÇÃO DE PEDIDOS

1. Os pedidos de assistência no âmbito do presente Acordo devem ser dirigidos directamente para a outra Administração Aduaneira. Cada Administração Aduaneira designará um ponto de contacto para o efeito.
2. Os pedidos de assistência no âmbito do presente Acordo devem ser por escrito ou electrónicos e acompanhados de toda a informação considerada pertinente para a execução dos mesmos. A Administração Requerida pode exigir a confirmação por escrito de pedidos electrónicos. Se as circunstâncias o exigirem, os pedidos podem ser feitos verbalmente. Esses pedidos devem ser confirmados o mais rapidamente possível por escrito ou, se for aceitável para ambas as Administrações Aduaneiras, por via electrónica.
3. Os pedidos devem ser redigidos na língua inglesa. Os documentos que acompanham esses pedidos devem ser traduzidos, na medida necessária, na língua inglesa.

4. Os pedidos de assistência no âmbito do presente Acordo devem incluir os seguintes dados:
 - a) O nome da Administração Requerente;
 - b) A matéria aduaneira em causa, o tipo de assistência solicitada e o motivo do pedido;
 - c) Uma breve descrição do caso em análise e seus aspectos administrativos e legais;
 - d) Os nomes e endereços das pessoas a quem se refere o pedido, se forem conhecidos;
 - e) As verificações efectuadas nos termos do nº 4 do Artigo 3º; e
 - f) Uma referência nos termos do nº 2 do Artigo 16º.
5. Sempre que a Administração Requerente exigir que um determinado procedimento ou metodologia seja seguida, a Administração Requerida deve cumprir tal exigência, sujeita às suas disposições legais e administrativas nacionais.
6. As informações originais devem ser solicitadas apenas nos casos em que não bastem as cópias e devem ser imediatamente devolvidos. Os direitos da Administração Requerida ou de terceiros relativamente a tais originais não devem ser comprometidos.

ARTIGO 10.º
MEIOS DE OBTENÇÃO DE INFORMAÇÃO

1. Se a Administração Requerida não dispõe da informação solicitada, ela deve tomar providências para obtê-la.
2. O disposto no número anterior não deve, em circunstância alguma, ser interpretado como estando a impor ao Estado Parte a obrigação de:
 - a) Aplicar medidas administrativas contrárias à ordem jurídica e constitucional do Estado Parte;
 - b) Fornecer informação que não possa ser obtida ao abrigo das leis do procedimento administrativo normal do Estado Parte;
 - c) Fornecer informação que revele qualquer segredo comercial, empresarial, industrial ou profissional ou processo comercial, ou informação cuja revelação seja contrária ao interesse público.

ARTIGO 11.º

PRESEÇA DE FUNCIONÁRIOS NO TERRITÓRIO DA OUTRA PARTE

A pedido por escrito, os funcionários designados pela Administração Requerente podem, com a autorização da Administração Requerida e sujeitos às condições por si especificadas para efeitos de investigação de uma infracção aduaneira:

- a) Examinar, nos escritórios da Administração Requerida, documentos e outras informações relativas a referida infracção aduaneira e obter cópias dos mesmos;
- b) Estar presente durante uma investigação a ser levada a cabo pela Administração Requerida no território da Parte Requerida, pertinente para a Administração Requerente. O papel desses funcionários será apenas consultivo.

ARTIGO 12.º

PRESEÇA DE FUNCIONÁRIOS DE UMA ADMINISTRAÇÃO ADUANEIRA A CONVITE DA OUTRA ADMINISTRAÇÃO ADUANEIRA

Sempre que a Administração Requerida achar conveniente a presença de um funcionário da outra Administração Aduaneira na execução de medidas de prestação de assistência em conformidade com um pedido, a Administração Requerida pode convidar o referido funcionário, sujeito às condições e aos requisitos por si estabelecidos.

ARTIGO 13.º

DISPOSIÇÕES PARA FUNCIONÁRIOS VISITANTES

1. Os funcionários de qualquer das Partes que se deslocam para o território da outra Parte no âmbito do presente Acordo devem sempre, numa língua aceitável para a outra Parte, fornecer provas da sua identificação e posição oficiais dentro da sua Administração Aduaneira ou outra instituição do estado.
2. Os funcionários que se encontrarem no território da outra Parte no âmbito do presente Acordo, serão responsabilizados por qualquer infracção que possam cometer nesse território e gozarão da mesma protecção concedida pelas disposições legais e administrativas dessa Parte aos seus funcionários aduaneiros.

ARTIGO 14.º

USO DE INFORMAÇÃO

1. Toda informação recebida ao abrigo do presente Acordo será usada apenas pelas Administrações Aduaneiras das Partes e exclusivamente para efeitos de assistência administrativa nos termos do presente Acordo.
2. A pedido, a Administração Aduaneira que forneceu as informações pode, sem prejuízo do disposto no nº 1 do presente Artigo, autorizar o uso das mesmas por outras autoridades ou para outros fins, sujeitas às condições e aos requisitos por si estabelecidos. O uso das informações ~~deve~~ ~~estar~~ ~~em~~ ~~conformidade~~ ~~com~~ ~~as~~

disposições legais e administrativas da Parte que pretende usá-las. O uso das informações para outros fins inclui o seu uso em investigações criminais, acções judiciais e processos penais.

ARTIGO 15.º **CONFIDENCIALIDADE E PROTECÇÃO DA INFORMAÇÃO**

1. Toda informação recebida ao abrigo do presente Acordo deve ser tratada como confidencial e deve, pelo menos, estar sujeita à mesma confidencialidade e protecção concedida ao mesmo tipo de informação pelas disposições legais e administrativas da Parte que recebe essa informação.
2. O intercâmbio de dados pessoais ao abrigo do presente Acordo não será efectuado até que as Administrações Aduaneiras tenham, mediante acordo mútuo nos termos do Artigo 19º, decidido que tais dados beneficiarão no território da Parte que os recebe, do nível de protecção exigido pela legislação nacional da Administração Aduaneira que os fornece.
3. Na falta de um acordo mútuo, conforme previsto no nº 2 do presente Artigo, os dados pessoais serão fornecidos apenas quando a Administração Aduaneira que os fornece estiver convencida de que os mesmos beneficiarão de protecção no território da Parte que os recebe em conformidade com os nºs 4 a 10 do presente Artigo.
4. A pedido, a Administração Aduaneira que recebe os dados pessoais deve comunicar a Administração Aduaneira que os forneceu sobre como os mesmos foram usados e os resultados alcançados.
5. Os dados pessoais fornecidos ao abrigo do presente Acordo devem ser mantidos apenas o tempo necessário para alcançar o objectivo pelo qual foram fornecidos.
6. A Administração Aduaneira que fornece os dados pessoais deve, na medida do possível, garantir que os mesmos sejam obtidos de forma justa e legal e que sejam exactos e actualizados, contudo, não excessivos para os objectivos para os quais foram fornecidos.
7. Caso se verifique que os dados pessoais fornecidos foram incorrectos ou não deveriam ter sido trocados, esse facto deve ser imediatamente comunicado. A Administração Aduaneira que recebeu os dados deve proceder à alteração ou eliminação dos mesmos.
8. As Administrações Aduaneiras devem registar o fornecimento ou a recepção de dados pessoais trocados ao abrigo do presente Acordo.
9. As Administrações Aduaneiras tomarão as medidas de segurança necessárias para proteger os dados pessoais trocados ao abrigo do

presente Acordo de modo que não sejam acedidos, alterados ou divulgados sem autorização.

10. Qualquer das Partes será responsável em conformidade com as suas disposições legais e administrativas, por danos causados a uma pessoa pelo uso de dados pessoais trocados nos termos do presente Acordo. O mesmo se aplica para danos causados pela Administração Aduaneira que forneceu dados inexactos ou que forneceu dados que violam o presente Acordo.

ARTIGO 16.º EXCEPÇÕES

1. Sempre que a assistência prestada ao abrigo do presente Acordo viole a soberania, segurança e ordem pública, política pública ou outro interesse nacional importante de uma Parte ou comprometa qualquer interesse comercial ou profissional legítimo, a assistência pode ser recusada ou sujeita a termos ou condições que venha a estabelecer a Administração Requerida.
2. Sempre que a Administração Requerente não consiga executar um pedido semelhante se este lhe fosse apresentado pela Administração Requerida, ela deve chamar a atenção para esse facto no seu pedido. A execução de tal pedido far-se-á à discrição da Administração Requerida.
3. A assistência pode ser protelada se houver motivos para acreditar que interferirá com uma investigação, acção judicial ou processo em curso. Nesse caso, a Administração Requerida consultará a Administração Requerente para decidir se a assistência pode ser prestada sob certas condições ou requisitos por si especificados.
4. Se a Administração Requerida considerar que o esforço necessário para executar um pedido certamente é desproporcionado em relação aos ganhos que visava, ela pode recusar-se a prestar a assistência solicitada.
5. Se a assistência for recusada ou protelada, devem ser apresentados os motivos do recuso ou da protelação.

ARTIGO 17.º ASSISTÊNCIA TÉCNICA

As Administrações Aduaneiras, por meio de um programa mutuamente acordado devem prestar assistência técnica recíproca, incluindo:

- a) Intercâmbio de informações e experiências no uso de equipamentos técnicos de controlo;
- b) Formação de funcionários aduaneiros;
- c) Intercâmbio de especialistas em matéria aduaneira;

- d) Intercâmbio de informações específicas, científicas e técnicas relacionadas com a aplicação efectiva da legislação aduaneira.

ARTIGO 18.º **CUSTOS**

1. Sujeito aos n.ºs 2 e 3 do presente Artigo, os custos incorridos na aplicação do presente Acordo serão suportados pela Administração Requerente.
2. As despesas e os subsídios pagos a peritos e testemunhas, bem como os custos relativos a tradutores e intérpretes que não sejam funcionários do estado serão suportados pela Administração Requerente.
3. Se a execução de um pedido exigir despesas significativas ou extraordinárias, as Administrações Aduaneiras devem consultar-se para decidir as condições e os requisitos de execução do pedido bem como a forma como serão suportados os custos.

ARTIGO 19.º **EXECUÇÃO E APLICAÇÃO DO ACORDO**

1. Ao aplicarem o presente Acordo, as Partes tomarão as medidas necessárias para garantir, na medida do possível, que os seus funcionários, responsáveis pela investigação ou combate às infracções aduaneiras mantenham relações pessoais e directas entre si.
2. As Administrações Aduaneiras decidirão entre si os mecanismos de facilitação e execução do presente Acordo.

ARTIGO 20.º **APLICAÇÃO TERRITORIAL**

O presente Acordo será aplicável nos territórios das Partes em conformidade com a legislação e as disposições administrativas nacionais.

ARTIGO 21.º **OUTROS ACORDOS**

As disposições do presente Acordo não comprometerão os direitos e obrigações das Partes resultantes de outros acordos e convenções internacionais de que sejam partes.

ARTIGO 22.º **RESOLUÇÃO DE LITÍGIOS**

1. Qualquer litígio que surgir da interpretação ou aplicação do presente Acordo será resolvido principalmente por meio de negociações e consultas entre as autoridades competentes de modo a implementar o presente Acordo entre as Partes. As questões não resolvidas mediante esse processo serão resolvidas por via diplomática.

2. As Partes consultar-se-ão sobre a interpretação, execução e alteração do presente Acordo ou resolução de qualquer litígio que possa surgir.
3. As negociações ou consultas a serem realizadas entre as Partes no âmbito dos n.ºs 2 ou 3 do presente Artigo terão início no prazo de 20 dias após a recepção do pedido por escrito, salvo decisão em contrário.

ARTIGO 23.º **ALTERAÇÕES**

1. O presente Acordo pode ser alterado por acordo mútuo das Partes, por Troca de Notas entre as Partes através dos canais diplomáticos.
2. As referidas adições e alterações serão feitas na forma de protocolos separados que farão parte integrante do presente Acordo e entrarão em vigor nos termos do Artigo 24.º do presente Acordo.

ARTIGO 24.º **ENTRADA EM VIGOR**

1. O presente Acordo entrará em vigor no trigésimo dia a contar da data de recepção da última notificação por escrito, por meio da qual as Partes procedem à notificação recíproca por via diplomática, da conclusão dos seus procedimentos legais internos exigidos para a entrada em vigor do Acordo.
2. O presente Acordo é celebrado por tempo indeterminado e qualquer das Partes pode rescindi-lo mediante notificação por escrito da sua intenção de rescindi-lo. Assim sendo, o presente Acordo será rescindido no prazo de três meses a contar da data da referida notificação. A rescisão não comprometerá os procedimentos em curso no momento da rescisão e será concluída em conformidade com as disposições previstas no presente Acordo.

Em fé do que os abaixo-assinados, devidamente autorizados para o efeito, assinaram o presente Acordo.

Feito em Luanda, aos 18 de Outubro de 2021 em dois exemplares, nas línguas Turca, Portuguesa e Inglesa, fazendo todos os textos, igualmente fé. Em caso de divergência na interpretação, prevalecerá o texto em inglês.

Pelo Governo
da República da Turquia

Pelo Governo
da República de Angola

Mehmet MUŞ
Ministro

Vera Esperança dos Santos Daves de
SOUSA
Ministra

**AGREEMENT
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY
AND
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF ANGOLA
ON
MUTUAL ADMINISTRATIVE ASSISTANCE
IN CUSTOMS MATTERS**

The Government of the Republic of Turkey and the Government of the Republic of Angola hereafter jointly referred to as the "Parties" and in the singular as a "Party";

CONSIDERING that offences against Customs legislation are prejudicial to economic, commercial, fiscal, social, health and cultural interests of their respective countries;

CONSIDERING the importance of accurate assessment of Customs duties and other taxes and any other charges collected at importation and exportation and of ensuring proper enforcement by both Customs Administrations of specific measures of prohibition, restriction and control;

RECOGNIZING the need for international co-operation in matters related to the application and enforcement of Customs legislation;

RECOGNIZING the increased global concern for the security and facilitation of the international trade supply chain and the Customs Co-operation Council's Resolution of June 2002 to that effect;

CONVINCED that action against Customs offences can be made more effective by close cooperation between their Customs Administrations based on defined legal rules as stipulated with this Agreement.;

CONSIDERING that efforts to prevent offences against Customs legislation and efforts to ensure accurate collection of import and export duties, taxes and any other charges may be rendered more effective through co-operation between the Customs Administration of the Parties;

BEING CONCERNED about the current scale and tendency for growth of the illicit traffic of narcotic drugs and psychotropic substances, which constitute a danger to public health and the society;

REFERRING also to the relevant international conventions encouraging bilateral mutual assistance as well as the recommendations on the same, particularly the recommendation on mutual administrative assistance, adopted in 5-12-1953 by the Customs Co-Operation Council. (World Customs Organization);

Have reached the following understanding:

ARTICLE 1 DEFINITIONS

For the purposes of this Agreement, unless the context otherwise requires, the following words and expressions shall mean:

- a) "Customs Administration": For the Republic of Turkey; the Ministry of Trade, for the Republic of Angola; "the Angola Revenue Administration (AGT)", body supervised by the Ministry of Finance;
- b) "Customs legislation": Provisions laid down by laws and regulations concerning the importation, exportation and transit of goods or any other customs procedures whether related to customs duties, taxes, fees or any other charges collected by Customs Administrations, or to measures of prohibitions, restrictions or control enforced by Customs Administrations;
- c) "Customs offence": Violation or attempted violation of Customs legislation;
- d) "Information": Data, whether or not processed or analyzed, and documents, reports, and other communications in any format, including electronic, or certified or authenticated copies thereof;
- e) "Official": Customs officer or other government agent designated to apply Customs legislation;
- f) "Customs duties and taxes": Means duties, taxes, fees or other charges which are collected on or in connection with the importation or exportation of goods but not including fees and charges which are limited in amount to the approximate cost of services rendered;
- g) "Person": Both natural and legal/juridical persons, unless the context otherwise requires;
- h) "Personal data": Data concerning an identified or identifiable natural person;
- i) "Requested Administration": The Customs Administration from which assistance is requested;
- j) "Requesting Administration": The Customs Administration which requests assistance;
- k) "International trade supply chain": All processes involved in the cross-border movement of goods from the place of origin to the place of final destination;
- l) "Narcotic drugs": Any natural or synthetic substance, enumerated on the List I and List II of the 1961 Single Convention on Narcotic Drugs;

- m) "Psychotropic substances": Any natural or synthetic substance, enumerated on the Lists I, II, III and IV of the 1971 UN Convention on Psychotropic Substances;
- n) "Precursors and Chemical Substances": means any chemical substance used in the production of narcotic drugs and psychotropic substances listed in Schedules I and II of the United Nations Convention against Illicit Traffic in Narcotic Drugs and Psychotropic Substances, 1988;
- o) "The Territory": as defined by national legislation of each Party.

ARTICLE 2 SCOPE OF AGREEMENT

1. The Customs Administrations shall provide each other with administrative assistance under the terms set out in this Agreement, for the proper application of Customs legislation and for the prevention, investigation and combating of Customs offences and to ensure the security of the international trade supply chain.
2. This Agreement is applicable in the territories of the Parties in accordance with national legislation and administrative provisions.
3. The Parties shall, through their customs administrations, and in accordance with the provisions set out in this Agreement, provide mutual assistance.
4. All assistance under this Agreement by either Customs Administration shall be provided in accordance with its national legal and administrative provisions and within the limits of its competence and available resources.
5. This Agreement covers mutual administrative assistance between the two Customs Administrations and is not intended to affect mutual legal assistance agreements between their Parties. If mutual assistance is to be provided by other authorities of their Parties, the Requested Administration shall indicate those authorities and where known the relevant agreement or provisions applicable.
6. The provisions of this Agreement shall not give rise to a right on the part of any private person to obtain, suppress or exclude any evidence or to impede the execution of a request.

ARTICLE 3
INFORMATION FOR THE APPLICATION AND ENFORCEMENT OF
CUSTOMS LEGISLATION

1. The Customs Administrations shall provide each other, either on request or on their own initiative, with information which helps to ensure the proper application of Customs legislation, the prevention, investigation and combating of Customs offences and the security of the international trade supply chain. Such information may include:
 - a) New law enforcement techniques which have proved their effectiveness;
 - b) New trends, means or methods of committing Customs offences;
 - c) Goods known to be the subject of Customs offences, as well as transport and storage methods used in respect of those goods;
 - d) Any information on activities planned, ongoing, or completed which present reasonable grounds to believe that a Customs offence has been committed or will be committed in the territory of the other Party;
 - e) Persons known to have committed a Customs offence or suspected of being about to commit a Customs offence;
 - f) Any other information that can assist Customs Administrations with risk assessment for control and facilitation purposes; and
 - g) Best practices and experiences of both Customs Administrations.
2. On request, the Requested Administration shall provide the Requesting Administration with information on:
 - a) Whether goods imported into the territory of the Requesting Party have been lawfully exported from the territory of the Requested Administration;
 - b) Whether goods exported from the territory of the Requesting Party have been lawfully imported into the territory of the Requested Administration, and the Customs procedure, if any, under which the goods have been placed.
3. On request, the Requested Administration shall, without prejudice to, Article 16 in support of the proper application of Customs legislation or in the prevention of Customs fraud, provide information to assist the Requesting Administration that has reasons to doubt the truth or accuracy of a declaration.
4. The request shall indicate the specific information requested.
5. The Customs Administrations may, by mutual arrangement in accordance with Article 19, exchange any information covered by the Agreement on an automatic basis.

6. The Customs Administrations may, by mutual arrangement in accordance with Article 19, exchange specific information in advance of the arrival of consignments in the territory of the other Party.

ARTICLE 4 SPONTANEOUS ASSISTANCE

In cases that could involve substantial damage to the economy, public health, public security, including the security of the international trade supply chain, or any other vital interests of either Party, the Customs Administration of the other Party shall, whenever possible, supply assistance on its own initiative without delay.

ARTICLE 5 SURVEILLANCE

On request, the Requested Administration shall, to the extent possible, maintain surveillance over and provide the Requesting Administration information on:

- a) Goods, either in transport or in storage known to have been used or suspected of being used to commit a Customs offence in the territory of the Requesting Party;
- b) Means of transport known to have been used or suspected of being used to commit a Customs offence in the territory of the Requesting Party;
- c) Premises in the territory of the Requested Party known to have been used or suspected of being used in connection with the commission of a Customs offence in the territory of the Requesting Party;
- d) Persons known to have committed or suspected of being about to commit a Customs offence in the territory of the Requesting Party, particularly those moving into and out of the territory of the Requested Party.

ARTICLE 6 CONTROLLED DELIVERY

The Customs Administrations may, by mutual arrangement in accordance with Article 19, permit under their control, the movement of unlawful or suspect goods out of, through, or into their respective territory, with a view to investigating and combating Customs offences. If granting such permission is not within the competence of the Customs Administration, that administration shall endeavor to initiate co-operation with the national authorities that have such competence or it shall transfer the case to those authorities.

ARTICLE 7
EXPERTS AND WITNESSES

On request, the requested Customs Administration may authorize its officials to appear before a court or tribunal in the territory of the Requesting Party as experts or witnesses in a matter related to the application of Customs legislation, subject to the provisions of Article 18.

ARTICLE 8
INFORMATION ON ILLICIT TRAFFIC OF SENSITIVE GOODS

1. The Customs Administrations shall, on their own initiative or upon request, provide each other with all relevant information on any action intended or carried out, which constitute or may constitute an offence against the Customs legislation of a Party, concerning illicit traffic of:
 - a) Weapons, missiles, explosive and nuclear materials,
 - b) Works of art of significant historical, cultural or archaeological value;
 - c) Narcotic drugs, psychotropic substances, precursors and poisonous substances, as well as of substances dangerous for the environment and public health,
 - d) Pirated and counterfeiting goods,
 - e) Endangered species of flora and fauna, as well as products thereof;
2. Information received under this Article might be transferred to the relevant governmental departments of the Requesting Party. However, they shall not be transferred to third countries.

ARTICLE 9
COMMUNICATION OF REQUESTS

1. Requests for assistance under this Agreement shall be addressed directly to the other Customs Administration. Each Customs Administration shall designate a contact point for this purpose.
2. Requests for assistance under this Agreement shall be made in written or electronically and shall be accompanied by any information deemed useful for the purpose of complying with such requests. The Requested Administration may require written confirmation of electronic requests. Where the circumstances so require, requests may be made verbally. Such requests shall be confirmed as soon as possible in writing, or, if acceptable to both Customs Administrations, by electronic means.

3. Requests shall be made in English. Any documents accompanying such requests shall be translated, to the extent necessary, into English.
4. Requests for assistance under this Agreement shall include the following details:
 - a) The name of the Requesting Administration;
 - b) The Customs matter at issue, type of assistance requested, and reason for the request;
 - c) A brief description of the case under review and its administrative and legal elements;
 - d) The names and addresses of the persons to whom the request relates, if known;
 - e) The verifications made in accordance with sub-paragraph 4 of Article 3; and
 - f) A reference in accordance with sub-paragraph 2 of Article 16.
5. Where the Requesting Administration requests that a certain procedure or methodology be followed, the Requested Administration shall comply with such a request subject to its national, legal and administrative provisions.
6. Original information shall only be requested in cases where copies would be insufficient, and shall be returned at the earliest opportunity. The rights of the Requested Administration or of third parties relating thereto shall remain unaffected.

ARTICLE 10

MEANS OF OBTAINING INFORMATION

1. If the Requested Administration does not have the information requested, it shall initiate inquiries to obtain that information.
2. The Provisions of the preceding paragraph shall under no circumstances be interpreted as imposing on the State Party an obligation to:
 - (a) Implement administrative measures contrary to the legal and constitutional order of the State Party;
 - (b) Provide information that cannot be obtained under the laws of the State Party's administrative procedure;
 - (c) Provide information that discloses any commercial, business, industrial or professional secrecy or business process, or information disclosure which would be contrary to public interest.

ARTICLE 11
PRESENCE OF OFFICIALS IN THE TERRITORY OF THE OTHER PARTY

On written request, officials designated by the Requesting Administration may, with the authorization of the Requested Administration and subject to conditions the latter may impose, for the purpose of investigating a Customs offence:

- a) Examine, in the offices of the Requested Administration, documents and any other information in respect of that Customs offence, and be supplied with copies thereof;
- b) Be present during an enquiry conducted by the Requested Administration in the territory of the Requested Party, which is relevant to the Requesting Administration. These officials shall only have an advisory role.

ARTICLE 12
PRESENCE OF OFFICIALS OF ONE CUSTOMS ADMINISTRATION AT THE INVITATION OF THE OTHER CUSTOMS ADMINISTRATION

Where the Requested Administration considers it appropriate for an official of the other Customs Administration to be present when measures of assistance are carried out pursuant to a request, the Requested Administration may invite the participation of that official, subject to any terms and conditions it may specify.

ARTICLE 13
ARRANGEMENTS FOR VISITING OFFICIALS

1. When officials of either Party are present in the territory of the other Party under the terms of this Agreement, they must at all times be able to furnish, in a language acceptable to the other Party, proof of their official identity and status in their Customs Administration or other government agency.
2. Officials, while in the territory of the other Party under terms of this Agreement, shall be responsible for any offence they might commit and entitled the same protection as accorded to its own Customs officers, subject to the extent provided by that Party's legal and administrative provisions.

ARTICLE 14
USE OF INFORMATION

1. Any information received under this Agreement shall be used only by the Customs Administrations of the Parties and solely for the purpose of administrative assistance under terms set out in this Agreement.

2. On request, the Customs Administration that supplied the information may, notwithstanding sub-paragraph 1 of this Article, authorize its use by other authorities or for other purposes, subject to any terms and conditions it may specify. Such use shall be in accordance with the legal and administrative provisions of the Party, which seeks to use the information. The use of information for other purposes includes its use in criminal investigations, prosecutions or proceedings.

ARTICLE 15

CONFIDENTIALITY AND PROTECTION OF INFORMATION

1. Any information received under this Agreement shall be treated as confidential and shall, at least, be subject to the same confidentiality and protection as the same kind of information is subject to under the legal and administrative provisions of the Party, where it is received.
2. Personal data exchange under this Agreement shall not begin until the Customs Administrations have, by mutual arrangement in accordance with Article 19, decided that such data shall be afforded, in the territory of the Party where it is received, a level of protection that satisfies the requirements of the national legislation of the supplying Customs Administration.
3. In the absence of a mutual arrangement, as referred to in sub-paragraph 2 of this Article, personal data may only be supplied, when the supplying Customs Administration is satisfied that such personal data shall be protected in the territory of the Party where it is received, in accordance with sub-paragraphs 4 to 10 of this Article.
4. On request, the Customs Administration receiving personal data shall inform the Customs Administration which supplied that data of the use made of it and the results achieved.
5. Personal data supplied under this Agreement shall be kept only for the time necessary to achieve the purpose for which it was supplied.
6. The Customs Administration supplying personal data shall to the extent possible, ensure that this data has been collected fairly and lawfully and that it is accurate and up to date and not excessive in relation to the purposes for which it is supplied.
7. If personal data supplied is found to be incorrect or should not have been exchanged, this shall be notified immediately. The Customs Administration that has received such data shall amend or delete it.
8. The Customs Administrations shall record the supply or receipt of personal data exchanged under this Agreement.

9. The Customs Administrations shall take the necessary security measures to protect personal data exchanged under this Agreement from unauthorized access, amendment or dissemination.
10. Either Party shall be liable, in accordance with its legal and administrative provisions, for damage caused to a person through its use of personal data exchanged under this Agreement. This shall also be the case where the damage was caused by a Customs Administration supplying inaccurate data or supplying data that is contrary to this Agreement.

ARTICLE 16 EXEMPTIONS

1. Where assistance under this Agreement might infringe the sovereignty, public security and order, public policy or any other substantive national interest of a Party or prejudice any legitimate commercial or professional interests, assistance may be refused or provided subject to such terms or conditions as the Requested Administration may require.
2. Where the Requesting Administration would be unable to comply if a similar request were made by the Requested Administration, it will draw attention to that fact in its request. Compliance with such a request shall be at the discretion of the Requested Administration.
3. Assistance may be postponed if there are grounds to believe that it shall interfere with an ongoing investigation, prosecution or proceedings. In such a case the Requested Administration shall consult with the Requesting Administration to determine if assistance can be given subject to such terms or conditions as the Requested Administration may specify.
4. If the Requested Administration considers that the effort required to fulfil a request is clearly disproportionate to the perceived benefit to the Requesting Administration, it may decline to provide the requested assistance.
5. Where assistance is declined or postponed, reasons for the declining or postponement shall be given.

ARTICLE 17 TECHNICAL ASSISTANCE

The Customs Administrations, by a mutually agreed program, shall provide each other technical assistance, including:

- a) information and experience exchange in the use of technical equipment for control;

- b) training of Customs officials;
- c) exchange of experts in Customs matters;
- d) exchange of specific, scientific and technical information related to the effective application of Customs legislation.

ARTICLE 18 COSTS

1. Subject to sub-paragraphs 2 and 3 of this Article, the costs incurred in the application of this Agreement shall be borne by the Requesting Administration.
2. Expenses and allowances paid to experts and witnesses, as well as costs of translators and interpreters, other than Government employees, shall be borne by the Requesting Administration.
3. If the execution of a request requires expenses of a substantial or extraordinary nature, the Customs Administrations shall consult to determine the terms and conditions under which the request shall be executed as well as the manner in which the costs shall be borne.

ARTICLE 19 IMPLEMENTATION AND APPLICATION OF THE AGREEMENT

1. In applying this Agreement, the Parties shall take the necessary measures to ensure, to the extent possible, that their officials who are responsible for investigating or combating Customs offences maintain personal and direct relations with each other.
2. The Customs Administrations shall decide on the arrangements to facilitate the implementation and application of this Agreement between them.

ARTICLE 20 TERRITORIAL APPLICATION

This Agreement shall be applicable in the territories of the Parties, as defined in their national legislation and administrative provisions.

ARTICLE 21
OTHER AGREEMENTS

The provisions of the present Agreement shall not affect the rights and obligations of the Parties resulting from other international agreements and conventions to which they are parties.

ARTICLE 22
SETTLEMENT OF DISPUTES

1. Any disputes that may arise from the interpretation or application of the present Agreement shall be resolved principally by negotiations and consultations between the competent authorities for the implementation of the present Agreement of the Parties. Unresolved issues through such process shall be settled via diplomatic channels.
2. Each Party may request consultation from the other Party regarding the interpretation, implementation and amendment of the present Agreement or the settlement of any possible dispute that may occur.
3. Any negotiations or consultations to be conducted between the Parties within the scope of Paragraphs 2 or 3 of this Article shall commence within 20 days following the receipt of the written request, unless otherwise decided.

ARTICLE 23
ADDITIONS AND AMENDMENTS

1. Any additions and amendments may be made to this Agreement by mutual consent of the Parties through diplomatic channels.
2. Such additions and amendments shall be made in a form of separate Protocols being an integral part of this Agreement and shall enter into force in accordance with the provisions of Article 24 of this Agreement.

ARTICLE 24
ENTRY INTO FORCE AND TERMINATION

1. This Agreement shall enter into force on the thirtieth day following the date of the receipt of the last written notification by which the Parties notify each other, through diplomatic channels, of the completion of their internal legal procedures required for the entry into force of the Agreement.
2. This Agreement is concluded for an indefinite period and either Party may terminate the present Agreement by sending a written notification of her intention to terminate the Agreement. In such case, the present Agreement shall be terminated in three months after the date of such notification. Such termination shall not effect ongoing procedures at the

time of the termination which shall be completed in accordance with the provisions herein.

In witness whereof the undersigned, being duly authorized thereto, have signed this Agreement.

Done at Luanda on this 18th day of October 2021, in Turkish, Portuguese and English languages, both texts having equal validity. In case of divergence of interpretation, the English text shall prevail.

**FOR THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF TURKEY**

Mehmet MUŞ
Minister

**FOR THE GOVERNMENT OF THE
REPUBLIC OF ANGOLA**

**Vera Esperança dos Santos Daves de
SOUSA**
Minister